

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено на засіданні кафедри
«Філософії та соціології»
прот. № 1 від 29 серпня 2024 р.

Затверджено
рішенням вченої ради ННЦГО
прот. № 1 від 29 серпня 2024 р.

СИЛАБУС

«АКАДЕМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ»

Команда викладачів:

Толстов Іван Вікторович (кандидат філософських наук, доцент)

Контакти: +38 (097) 53 47 031; e-mail: tolstov@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: 14.00-15.00 (Понеділок, Середня) Zoom

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua/>

Розробники силабусу доц. Толстов І.В., доц. Даніліян В.О.

ХАРКІВ 2024

Чому важливий і які результати є метою навчального курсу з дисципліни «Академічна інтеграція»?

Актуальність вивчення дисципліни Вивчення дисципліни «Академічна інтеграція» спрямоване на оволодіння нормами сучасної академічної культури, органічною частиною якої є академічна доброчесність. Сучасна наука неможлива поза кооперацією науковців та інституцій різних рівнів, тож вимоги до академічної доброчесності стають основою успішності будь-якої наукової кооперації та інтеграції. Під час навчання слухачі курсу ознайомляться не тільки з теоретичним підґрунтям, але й з практичним застосуванням сучасних стандартів академічної інтеграції та доброчесності в світі та безпосередньо в Українському державному університеті залізничного транспорту.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є культура академічного письма та її практична реалізація в процесі навчання/викладання в ЗВО та наукової діяльності на основі принципів академічної доброчесності в межах загальної академічної культури.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти теоретичних і практичних навичок у сфері академічної культури на основі формування загальних та професійних компетентностей у частині «Академічної інтеграції».

Метою вивчення дисципліни є надання інформації здобувачам освіти щодо фундаментальних філософських, правових та морально-етичних принципів академічної доброчесності. В умовах переходу України до засад і принципів глобального інформаційного суспільства актуалізуються проблеми і виклики нового типу. Для повноцінної реалізації наукового та творчого потенціалу випусників УкрДУЗТу необхідне оволодіння нормами сучасної академічної культури, органічною частиною якої є академічна інтеграція та доброчесність.

Курс спрямований на розвиток наступних загальних компетентностей студентів:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Компетентність здатності ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
(ЗК 03)

Як організоване навчання у межах навчального курсу «Академічна інтеграція»?

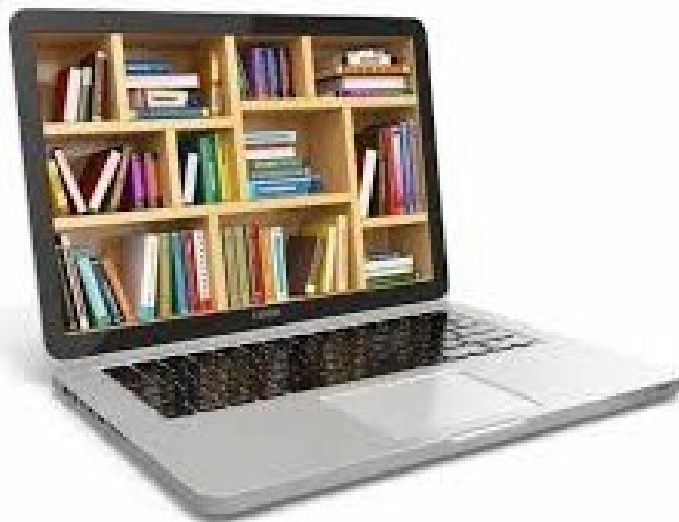
Опис дисципліни

Дисципліна викладається для студентів другого рівня вищої освіти (магістрів) та належить до циклу загальної підготовки.

Для студентів денної форми навчання дисципліна викладається у I або II семестрі, протягом одного семестру і передбачає проведення 1 лекції раз у тиждень.

Тематичний план дисципліни

№	Назва теми	
1	Тема 1.	Академічна інтеграція: Роль у формуванні сучасної наукової кооперації
2	Тема 2.	Академічна доброчесність як складова академічної культури. Загальна характеристика, сфера та практика застосування норм академічної доброчесності
3	Тема 3.	Філософська проблематика авторства. Від античності до сучасності
4	Тема 4.	Етично-правові аспекти авторства. Авторство, співавторство та плагіат
5	Тема 5.	Академічна культура та письмо
6	Тема 6.	Академічна доброчесність в освітньому процесі УкрДУЗТ
7	Тема 7.	Наукометрія та авторство в сучасній науці.
8	Тема 8.	Бібліографія й цитування. Правила та стандарти.

Інформаційні матеріали по курсу:

Рекомендована література

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. - К.: Таксон, 2016. – 234 с.
2. Асєєв Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування / Г. Асєєв // Бібліотечний вісник. 2016. № 2. - С. 3-10.
3. Бобровська О. Ю. Удосконалення системи вищої освіти України у формуванні та розвитку людського капіталу: практичні кроки і прикладні аспекти реалізації. Економіка та держава. 2021. № 11. С. 26–33. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/11_2021/7.pdf.
4. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти / М. Бойченко // Філософська думка. - К., 2014. - № 5. - С. 110-122.
5. Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей / Н.М. Бойченко // Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. – К.: Вид.-полігр. Центр «Київський університет», 2014. - № 1 (1). - С. 37-43.
6. Бутенко О.В. Правове виховання студентів вищих технічних навчальних закладів як науково-педагогічна проблема / О.В. Бутенко // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології: зб. наук. пр. - Херсон, 2014. - Вип. 1. - С. 59-62.
7. Горшков М. А. Використання зарубіжного досвіду моніторингу якості знань студентів. Інтерактивний освітній простір ЗВО : матер. Всеукр. наук.-практ. вебінару, 4 берез. 2019 р. / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. Вінниця, 2019. С. 78–81. 71. Горшков М. А. Історія та перспективи використання лабораторнобригадного методу навчання. Інтерактивний освітній простір ЗВО : матер. Всеукр. наук.-практ. вебінару, 27 квіт. 2020 р. / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. Вінниця, 2020. С. 10–13.
8. Западинська І. Г. Впровадження методу проектів при вивченні іноземної мови для формування ціннісної сфери студентів. Актуальні проблеми сучасної транслятології, лінгвокраїнознавства та теорії міжкультурної комунікації : зб. матер. V Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. з міжнар. уч., 3 жовт. 2020 р. / гол. ред. Н. Л. Замкова. Вінниця, 2020. С. 184–190. URL: http://10.0.2.150/docs/Zbirnyky_konferents/2020/Aktualni%20problemy%203%20zhovtnia%202020.pdf.
9. Ковтун Е. Інноваційні технології як засіб формування комунікативної компетентності здобувача вищої освіти. Інтерактивний освітній простір ЗВО : матер. Всеукр. наук.-практ. вебінару, 30 берез. 2021 р. / відп. ред. Л. П. Гусак. Вінниця, 2021. С. 30–32. URL: http://10.0.2.150/docs/Zbirnyky_konferents/2021/30_03_2021zb.pdf.

10. Лозовський О. М. Інтерактивні технології в підготовці фахівцівменеджерів. Інтерактивний освітній простір ЗВО : матер. Всеукр. наук.-практ. вебінару, 4 берез. 2019 р. / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. Вінниця, 2019. С. 23–26.
11. Мерінова С. В., Половенко Л. П. Методичні основи інтерактивного навчання. Інтерактивний освітній простір ЗВО : матер. Всеукр. наук.-практ. вебінару, 4 берез. 2019 р. / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. Вінниця, 2019. С. 33–36.
12. Нестуля С., Кононец Н. Сучасні методологічні підходи до розробки освітньої програми підготовки магістрів «Педагогіка вищої школи». Вища школа. 2020. № 9. С. 25–38.
13. Ніколіна І. Від цифрових комунікацій до цифрових компетентностей. Інтерактивний освітній простір ЗВО : матер. Всеукр. наук.-практ. вебінару, 30 берез. 2021 р. / відп. ред. Л. П. Гусак. Вінниця, 2021. С. 35–38. URL: http://10.0.2.150/docs/Zbirnyky_konferents/2021/30_03_2021zb.pdf.
14. Ніколіна І. І., Остапенко Т. А. Візуалізація інформації і знань як невід’ємна технологія освітнього процесу. Інтерактивний освітній простір ЗВО : матер. Всеукр. наук.-практ. вебінару, 4 берез. 2019 р. / відп. ред. Л. Б. Ліщинська. Вінниця, 2019. С. 36–39.
15. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти / Г.Ф. Хоружий. - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. - 320 с.

Інформація про курс розміщена на сайті Університету: <http://metod.kart.edu.ua/>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Портал електронних видань Українського державного університету залізничного транспорту: <http://metod.kart.edu.ua/last>
2. Бібліотека інституту соціології НАН України: <http://i-soc.com.ua/ua/institute/lib>
3. Національна бібліотека України ім В.І. Вернадського/
<http://nbuv.gov.ua/node/1539>
4. Бібліотека бібліотека Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна електронна бібліотека соціологічного факультету//
<http://www.sociology.kharkov.ua/index.php/ua/navchannya/elektronna-biblioteka>
5. Харківська державна наукова бібліотека ім .Г. Короленка
<https://libenc.korolenko.kharkov.com/bibliotechna-enciklopediya.html>

Про що важливо пам'ятати і яких правил дотримуватись у ході вивчення дисципліни?

Умовою ефективного засвоєння змісту дисципліни і досягнення наведених результатів (набуття необхідних компетенцій) є високопрофесійна робота викладача, та наполеглива, цілеспрямована учбова діяльність студентів, яка включає різні форми роботи як під час аудиторних занять (лекцій і семінарів), так і самостійної підготовки.

Під час лекцій ефективності засвоєння матеріалу, що надається, сприяє не лише уважне слухання і кропітке ведення конспекту, але й також формулювання уточнюючих запитань, можливих критичних зауважень, спроби навести приклади, які б ілюстрували або, навпаки, ставили під сумнів, положення, що наводяться. Активна участь в коротких обговореннях, які зазвичай є природнім елементом лекцій з філософії, також є активністю, що очікується від студентів в ході вивчення ними дисципліни.

Робота на семінарських заняттях передбачає наступну активність студентів:

- підготовку доповідей і виступів на теми, означені програмою курсу;

- участь в обговоренні нагальних питань з тематики дисципліни;
- виконання індивідуальних завдань (представлення результатів есе, реферативних робіт тощо);
- участь в роботі студентських гуртків кафедри філософії та соціології.

Яким є порядок оцінювання результатів навчання студентів за відповідними формами організації навчального процесу?

Контроль знань у рамках навчальної дисципліни «Академічна інтеграція» здійснюється з урахуванням особливостей кредитно-модульної системи, відображених у Положенні про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання. При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Принципи формування оцінки:

Модульне тестування:

Оцінка формується відповідно до кількості вірних відповідей на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.

Поточний контроль:

Оцінка формується шляхом накопичення студентами балів за наступні види роботи і активності:

- доповіді на лекційних заняттях – передбачає розгорнуте усне викладення теоретичного матеріалу з конкретного питання, демонстрацію розуміння філософського змісту процесів, які розглядаються, самостійні висновки і рекомендації; відповіді на питання викладача і інших студентів (мінімум 1 доповідь впродовж 1го модуля);

- повідомлення на лекційних заняттях – передбачають коротке але цілісне і завершене інформування про конкретний феномен, особливість, наведення прикладу тощо;

- участь в обговореннях, усних опитуваннях, доповнення повідомлень і доповідей, презентації результатів есе та реферативних робіт.

Екзамен:

Студент отримує екзамен за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів за модульне тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами (у разі отримання оцінки на рівні В або D за шкалою ECTS), він може підвищити їх на екзамені, відповівши на питання з наведеного нижче списку:

ІСПИТ/ЗАЛІК

(перелік питань):

1. Зміст поняття «академічна доброчесність».
2. Особливості реалізації вимог академічної доброчесності у закладі вищої освіти технічного профілю.
3. Роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній діяльності й у системі вищої освіти.
4. Нормативно-правова база з дотримання академічної доброчесності в Україні та УкрДУЗТ.
5. Складові поняття академічної доброчесності.
6. Свобода і відповідальність у академічній доброчесності.
7. Формування етичних засад академічної доброчесності.
8. Концепції авторства у філософії постмодернізму.
9. Які проблеми авторства розкриваються в концепті «деконструкції»?
10. Основні принципи наратології.
11. Особливості розуміння твору у концепції інтертекстуальності.

12. Поняття наукової публікації.
13. Види наукових публікацій.
14. Вимоги до оформлення наукових публікацій.
15. Діджиталізація наукової й освітньої сфер як один із чинників занепаду академічної доброчесності.
16. Академічна культура як складова академічної доброчесності.
17. Вплив світової традиції й національні витоки поняття академічної доброчесності в Україні.
18. «Кодекс академічної доброчесності» як регламентний документ у ЗВО.
19. Сутність поняття «фабрикація даних».
20. Сутність поняття «фальсифікація даних».
21. Різновиди фабрикації та фальсифікації даних у медичних і фармацевтичних наукових дослідженнях.
22. Шляхи виявлення фабрикації та фальсифікації даних.
23. Способи запобігання фабрикації й фальсифікації й покарання за них.
24. Визначення плагіату.
25. Навмисний і ненавмисний плагіат.
26. Основні різновиди академічного плагіату
27. Самоплагіат у науковій діяльності.
28. Способи виявлення плагіату.
29. Шляхи запобігання плагіату в медико-фармацевтичних дослідженнях.
30. Відмінність академічного плагіату й помилок цитування.
31. Формування законодавчої бази щодо захисту прав авторів наукових текстів у ХХ столітті.
32. Правила покликань на наукові тексти, види їх порушень.
33. Правила введення цитати в текст.
34. Вимоги до перефразування тексту джерела в наукових працях.
35. Коректне оформлення перекладу наукових текстів.
36. Ознаки академічного плагіату.
37. Міжнародні стилі цитування та посилання в наукових роботах.
38. Система покарань і санкцій, які вживаються в Україні щодо випадків академічного плагіату.
39. Історія боротьби з порушеннями академічної доброчесності в освіті.
40. Виховання культури навчання й викладання в закладах вищої освіти.
41. Механізми встановлення факту плагіату в навчально-методичній діяльності професорсько-викладацького складу закладу вищої освіти.
42. Нормативно-правові засади попередження плагіату у викладацькій діяльності.
43. Основні різновиди плагіату в навчальній діяльності.
44. Механізми встановлення факту плагіату в роботах здобувачів вищої освіти.
45. Формування у здобувачів вищої освіти системи мотивації до навчання, яка виключає використання плагіату.

Очікувані результати навчання

Після опанування дисципліни «Академічна інтеграція» студенти зможуть:

Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.

РН1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

РН4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісні та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

РН5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

РН12 Дотримуватися правил академічної доброчесності.

РН13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на модульних тестуваннях та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у рефератах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, потрібно зазначити ступінь їх участі у роботі.

Інтеграція студентів з обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>